

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci
žalobce: **P. H.**, zastoupeného: Mgr. Marianem Francem, advokátem se sídlem v Plzni,
Škroupova 10, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě datované 25.11.2014 (správně ze dne
4.3.2015) proti rozhodnutí žalované ze dne 19.1.2015 č.j. X o starobní důchod,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

*Včasnou žalobou ze dne 25.11.2014 doručenou zdejšímu soudu osobně dne 4.3.2015 se žalobce domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí žalované ze dne 19.1.2015 č.j. X, které je dle něho nepřezkoumatelné, neboť není dostatečně odůvodněno, když se žalovaná v rámci prokázání velmi specifické doby pojištění nezabývala důkazy, jejichž věrohodnost sama připouští. Nepřistoupila ke slyšení žalobce či neobstarala nepřímé důkazy a k tomuto se nevyjádřila v rámci odůvodnění. Žalobce tvrdil, že od roku 1970 do 17.11.1989 pracoval jako tajný agent kontrarozvědky na území SRN, tj. 19 let, ovšem správní orgán mu uznal pouze 7 let a 329 dnů doby pojištění v České republice (dále jen **ČR**). Dále sdělil, že patřil k nejvíce utajovaným pracovníkům ve své době vůbec a důkazy byly zničeny v porevoluční době, ale i žalovaná v napadeném rozhodnutí připouští, že byl veden pod krycími jmény X a X u statisticko-evidenčního odboru od 11.11.1986 a u prvního zvláštního oddělení KS MV Plzeň od 27.9.1989 do 17.11.1989. V závěru žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, a požadoval náhradu nákladů řízení. (K žalobě připojil kopii napadeného rozhodnutí.)*

Napadeným rozhodnutím ze dne 19.1.2015 č.j. X žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila *rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 14.8.2014*, kterým byla pro nesplnění podmínek podle § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**) a s přihlédnutím k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 (dále jen **Nařízení č. 883/2004**) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, zamítnuta jeho žádost o starobní důchod. V odůvodnění rozhodnutí ze dne 19.1.2015 žalovaná mimo jiné uvedla, že důchodový věk žalobce (nar. X) činí 62 let a od data X požadoval přiznání starobního důchodu na základě žádosti podané dne 30.1.2014 prostřednictvím německého nositele pojištění. Žalobce však nezískal potřebných 25 let doby pojištění k datu X, když získal celkem jen 7 let a 329 dnů pojištění, proto mu nevznikl nárok na starobní důchod dle § 29 odst. 1 písm. a) zákona. I když žalobce dosáhl věku o 5 let vyššího než je důchodový věk stanovený dle § 32 zákona, přesto mu nevznikl nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 2 písm. f) zákona, jelikož potřebná doba pojištění činí 20 let, ale on získal pouze 7 let a 329 dnů pojištění. Dále žalovaná uvedla, že v rámci námitkového řízení bylo provedeno šetření u Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Bezpečnostní informační služby (dále jen **BIS**), Úřadu pro zahraniční styky a informace a Archivu bezpečnostních složek (dále jen **Archiv**), s cílem zjistit, zda se v případě žalobce jedná o občana, který v uváděném období od 1970 do 1989 konal službu ve služebním poměru ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 písm. b) bodu 5 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a zda tedy byl v tomto období účasten na důchodovém pojištění. Orgánem sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra bylo sděleno, že žalobce nebyl v uvedeném období ve služebním poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti ani nevykonával jinou činnost zakládající účast na důchodovém pojištění. BIS sdělila, že nedisponuje žádnými materiály, které by prokazovaly jakýkoli služební či pracovní poměr žalobce. Ze záznamů Archivu bylo dohledáno, že žalobce měl být stíhán na KS SNB X ve věci trestného činu vniknutí na území ČSFR dle § 110 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon. Trestný čin měl být spáchán se zřejmým úmyslem získat na našem území politický azyl a trestní stíhání proto bylo zastaveno a žalobce byl dne 25.6.1969 vyhoštěn zpět do NSR. V databázi, která je přepisem registračních protokolů svazků tajných spolupracovníků, včetně kandidátů na tajného spolupracovníka a důvěrníka, byl Archivem dohledán záznam o tom, že žalobce byl dne 23.11.1976 evidován bývalou Zpravodajskou správou Hlavní správy Pohraniční stráže a ostrahy státních hranic pod registračním číslem X jako tajný spolupracovník v kategorii „A“ (agent), s krycím jménem „X“. Ve fondu bývalé Hlavní správy rozvědky, byl v registračním protokolu dohledán záznam, že zmíněné registrační číslo X bylo dne 24.12.1981 přeregistrováno na číslo X s krycím jménem „X“. Dne 27.9.1989 byl uvedený materiál archivován pod archivačním číslem X a následně dle záznamu v řádku archivního protokolu zničen, bez uvedení data zničení. Archiv konstatoval, že žalobce dle jeho zjištění nebyl občanem, který by kdy vykonával službu ve zpravodajských službách. Na základě výše uvedených skutečností proto nemohla žalovaná námitkám vyhovět.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě dne 24.3.2015 uvedla mimo jiné, že zhodnotila veškerou prokázanou dobu pojištění žalobce podle dokladů, které se nacházely v její evidenci. Pokud jde o období od roku 1970 do roku 1989, provedla rozsáhlé šetření u příslušných institucí, orgánů a archivů. Výsledkem tohoto šetření však bylo pouze sdělení Archivu, že žalobce nebyl občanem, který by kdy vykonával službu ve zpravodajských službách. Žalobce

sám žádné doklady o své činnosti v předmětném období nepředložil, ani neuvedl žádné bližší údaje o tom, s kterými orgány naší republiky spolupracoval, případně na území kterého státu se zdržoval. Žalovaná je přesvědčena, že zjištěná skutečnost, že žalobce byl evidován bývalou Zpravodajskou správou Hlavní správy Pohraniční stráže a ostrahy státních hranic jako tajný spolupracovník v kategorii „A“ (agent) s krycím jménem „X“, ještě nedokazuje, že by konal službu zakládající účast na důchodovém pojištění ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 písm. b) bodu 5 zákona č. 582/1991 Sb., závěrem pak navrhla zamítnutí žaloby.

Ze zaslaného dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobce vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 19.1.2015 bylo zástupci žalobce doručeno dne 21.1.2015 a také, že skutečnosti uvedené v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření žalované odpovídají obsahu spisu, tedy, že žalobce má evidovaných 7 let a 329 dnů pojištění, když v ČR má vykázanu dobu od 1.9.1963 do 30.6.1965 a od 2.1.1968 do 31.1.1969 (1.065 dnů, tj. 2 roky a 335 dnů) a v SRN pak dobu od 1.3.1969 od 28.2.1974 (1819 dnů), tj. celkem 2.884 dnů. Žádost žalobce o starobní důchod podaná prostřednictvím německého nositele pojištění ze dne 30.1.2014 byla doručena ČSSZ dne 12.2.2014, uvedeno také bylo, že německý důchod je vyplácen od 1.2.2013. Ze založených odpovědí Orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, BIS a Archivu vyplývá, že žalobce nebyl v uvedeném období ve služebním poměru příslušníka Sboru národní bezpečnosti ani nevykonával jinou činnost zakládající účast na důchodovém pojištění, neexistují materiály, které by prokazovaly jakýkoli služební či pracovní poměr žalobce, a tento nebyl občanem, který by kdy vykonával službu ve zpravodajských službách. Dle sdělení Ministerstva obrany SR, Vojenský archiv – centrální registratura Trnava ze dne 16.4.2014 žalobce byl dne X při odvodu Okresní vojenskou správou X uznaný Trvale neschopný – neodvedený a vojenskou službu nevykonával.

Zástupce žalobce e-mailem dne 16.4.2015 sdělil, že žalobce žádá, aby ve věci proběhlo ústní jednání a e-mailem dne 5.5.2015 navrhl jako důkaz výpověď žalobce. K žádosti zástupce žalobce (č.l. 18) doručené zdejšímu soudu dne 24.2.2016 bylo ústní jednání nařízené na den 24.3.2016 pro kolizi s jednáním u Okresního soudu v Příbrami odročeno na 7.4.2016.

U ústního jednání konaného dne 7.4.2016 žalobce setrval na podané žalobě i na svých argumentech a dále mimo jiné uvedl, že žaloba byla vypracována a téhož dne osobně doručena soudu dne 4.3.2015 nikoli 25.11.2014, jak je na žalobě uvedeno; je přesvědčen, že jeho nárok je nutno posuzovat velice individuálně, jelikož vykonával službu ve své době mimořádně nebezpečnou, logicky nemohl disponovat sám naprosto žádnými doklady, které by prokazovaly, že tuto službu vykonával, po celou dobu trvání služby hrozilo riziko, že bude odhalen, tím pádem byl ohrožen na životě; ze spisu vyplývá, že jeho tvrzení nelze pokládat za lživá, když v dohledané listiny svědčí i o tom, že v roce 1969 byl vyhoštěn na území SRN, na druhou stranu střípky těch písemností dokazují, že byl jako agent evidován a na území ČR; důchod je pro něho zabezpečení v době, kdy již aktivně nemůže zabezpečit své základní potřeby prací a je přesvědčen, že vykonával službu mimořádně nebezpečnou a složitou, za kterou mu náleží za příslušná odpracovaná léta náhrada starobního důchodu a likvidace jednotlivých písemností nemůže být hodnocena vůči němu a k jeho škodě.

K dotazům žalobce také uvedl, že po příjezdu spojeneckých vojsk s matkou požádali o vystěhování do Německa, kam se odstěhovali koncem února 1969, když povolení dostali

v listopadu 1968 a ještě předtím byl osloven, zda by nechtěl spolupracovat, s čímž souhlasil a pak podepsal, že je členem kontrarozvědky a v Německu bude pracovat v utajení, bude dostávat plat za poskytování informací, ale neměl a nemá o tom žádné doklady, protože všechno bylo utajené, peníze dostával v hotovosti, podepsal převzetí, ale nebyla to oficiální listina, bylo to jen potvrzení, že předmětnou částku osobně převzal a kterého dne; považoval to za pracovní poměr, protože se jednalo o stále trvající spolupráci; do ČR jezdil na německý pas a oficiální vízum a počítal s tím, že až se vrátí zpět do ČR, všechno mu bude započteno a dostane tady práci a bude dál pracovat. Bylo pro něho nemilým překvapením, že nemůže nikde dohledat jakékoliv doklady, které by potvrdily, že celou dobu, kterou uvádí, pracoval pro kontrarozvědku a tato doba by mu měla být jako doba pojištění započtena; jeho kolegové měli krycí jména, takže ani nevěděl, jak se skutečně jmenují. V Německu pracoval nejprve jako noční mistr u jedné firmy, proto má vykázanu dobu pojištění od 1.3.1969 do 28.2.1974, ale mu bylo uloženo zpravodajskými orgány tehdejší ČR, že potřebuje mít zaměstnání jakoby „volné“, aby se mohl pohybovat po území SRN, proto vedl hospodu od 1.3.1974 do 31.3.2015 a jako soukromý podnikatel si platil soukromé pojištění, proto nemá v Německu vykázanu další dobu pojištění. V Německu pobírá od státu starobní důchod od 1.2.2013, který činí měsíčně cca 250 euro, 100 euro se odečítá na nemocenské pojištění, takže je mu měsíčně vypláceno cca 150 euro.

Závěrem zástupce žalobce požadoval vyhovění žalobě, protože ze stručného výsledku žalobce je zřejmé a nepřímé důkazy toto podporují, že se v jeho případě nemohlo jednat o běžného agenta, který spolupracuje s tajnými službami v jakési nadstavbě či vedlejším pracovním poměru, když nepřímé důkazy potvrzují, že na pobyt v SRN a výzvědnou činnost byl dlouhodobě připravován, o čemž svědčí nekompletní doba pojištění před odchodem do SRN a ve vztahu k jeho osobě tajné služby vytvářely velice složitou legendu, např. i tím, jak ze spisu vyplývá, že neprodleně po opuštění tehdejšího ČR se do ČR vrací, aby zde byl odsouzen. Dochází ke střetu toho, že po žalobci je požadováno potvrzení něčeho, co z logiky věci nemůže existovat, když činnost agenta, který má vplout do zahraničních tajných služeb, z logiky věci nemůže být věcně administrováno. Vyhovění žalobě by mělo vést možná k řízení ohledně důchodového zabezpečení nestandardnímu, nicméně posouzení důkazů nepřímých a v návaznosti na to i vyhovění a zabezpečení žalobce.

Zástupce žalované závěrem navrhl zamítnutí žaloby, neboť neexistují žádné doklady prokazující, že by v období 1970-1989 žalobce vykonával činnost důchodově pojištěnou.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen *s.ř.s.*, soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen *správní orgán*). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.). Dle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k 19.1.2015.

Nárok na starobní důchod dle českých právních předpisů má dle § 28 zákona pojištěnec, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popřípadě

splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně. Dle § 29 odst. 1 písm. a) zákona, má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 25 let a dosáhl aspoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (dále jen „důchodový věk“) před rokem 2010. Podle § 29 odst. 2 písm. f) zákona, má pojištěnec nárok na starobní důchod též, jestliže nesplnil podmínky podle odstavce 1 a získal dobu pojištění nejméně 20 let a dosáhl po roce 2013 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk stanovený podle § 32 pro muže stejného data narození.

V § 9 odst. 2 písm. b) bod 5 zákona č. 582/1991 Sb. je stanoveno: Orgány Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti rozhodují v oboru své působnosti o dávkách důchodového pojištění vojáků z povolání, příslušníků uvedených v odstavci 1 písm. b), příslušníků Vězeňské služby České republiky (dále jen "příslušník ozbrojených sil") a osob, kterým je poskytována zvláštní ochrana a pomoc na základě zvláštního právního předpisu, a provádějí jejich výplatu, jestliže jde o občana, který konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu.“

V této věci se žalobce podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí ze shora uvedených důvodů. Soud pak na základě všech shora zjištěných skutečností dospěl k závěru, že *žaloba proti napadenému rozhodnutí žalované ze dne 19.1.2015 není důvodná* s ohledem na níže uvedené, proto žalobu zamítl *podle § 78 odst. 7 s.ř.s.*, v němž je uvedeno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná (*výrok I. rozsudku*).

Žalobce neprokázal, že by žalovaná postupovala v rozporu se zákonem ohledně jeho žádosti o starobní důchod, přičemž neznamená, není-li rozhodnutí žalované, v tomto případě nepřiznání starobního důchodu z důvodu nesplnění podmínek v délce doby pojištění, dle jeho představ, že je takové rozhodnutí nesprávné či dokonce v rozporu se zákonem. Žalovaná řádně započítala žalobci veškeré doby zaměstnání/pojištění vykázané jeho zaměstnavateli na evidenčních listech i vykázané německým nositelem pojištění, dále provedla šetření za účelem zjištění, zda se v jeho případě jedná o občana, který v období od 1970 do 1989 konal ve služebním poměru službu ve zpravodajských službách, která by u něho zakládala účast na důchodovém pojištění, ovšem s negativním výsledkem u všech dotázaných institucí (*Ministerstvo vnitra, BIS a Archiv bezpečnostních složek*). Z Archivu bylo sice potvrzeno tvrzení žalobce, že působil jako agent pod krycími jmény „X“ a „X“, tato skutečnost ovšem neznamená, že by v rámci této činnosti konal službu zakládající účast na důchodovém pojištění, jak ostatně konstatoval Archiv ve svém vyjádření. Žalobce sám nepředložil žádné další listiny či jiné hodnověrné důkazy či ucelený řetězec nepřímých důkazů prokazující jeho účast na důchodovém pojištění, ač na něm spočívá důkazní břemeno. I německý nositel pojištění mu vykázal dobu pojištění pouze od 1.3.1969 do 28.2.1974, tj. 1819 dnů, neboť dle svého vyjádření žalobce si potom jako soukromý podnikatel platil soukromé pojištění, tudíž získal celkem toliko 7 roků a 329 dnů pojištění místo potřebných 25 roků pro přiznání důchodu od důchodového věku 62 roků (*dle § 32 odst. 2 zákona u pojištěnců narozených v období let 1936 až 1977 se důchodový věk stanoví podle přílohy k tomuto zákonu a podle této přílohy činí důchodový věk žalobce 62 let, tedy důchodového věku dosáhl dne X*) či alespoň 20 roků pro přiznání důchodu od dosažení věku 67 roků. Jelikož soud shledal postup žalované v souladu se zákonem i s Nařízením č. 883/2004, neboť žalobce nezískal potřebnou dobu

pojištění ani v ČR ani při započtení doby pojištění získané v SRN, a napadené rozhodnutí bylo řádně odůvodněno, neshledal žalobu důvodnou, neboť žalobce neprokázal získání potřebné doby pojištění, tudíž mu nárok na starobní důchod nevznikl. Žalovaná stejně jako soud je povinna se řídit platnou právní úpravou, tudíž nelze při rozhodování o žádosti žalobce o starobní důchod vést řízení nestandardně, jak požadoval. Prokázaná skutečnost, že žalobce byl veden jako agent a spolupracoval se zpravodajskými službami poskytováním informací, za což dle jeho vyjádření mu byly poskytovány i finanční prostředky v hotovosti, však není prokazatelným důkazem o tom, že v předmětnou dobu shora uvedenou se u něho jednalo o služební poměr ve zpravodajských službách podle zvláštního právního předpisu, tj. dobu pojištění ve smyslu zákona, byť žalobce je jiného názoru. V případě, že by se u žalobce skutečně jednalo o služební poměr, nepochybně by příslušné orgány měly k dispozici materiály prokazující dobu pojištění, které by poskytly, aby kvůli specifikaci služby nebyl v tomto směru poškozen. Ze všech těchto důvodů ani soud nemohl vyhovět žalobě žalobce a zrušit napadené rozhodnutí žalované ze dne 19.1.2015.

Žalobce ve věci neměl úspěch a správní orgán nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jak vyplývá z ust. § 60 odst. 1 a 2 s.ř.s. (*výrok II. rozsudku*).

Poučení : *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.*

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 7. dubna 2016

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně